EĞİTİMDE REVİZYON, İZLEME VE YÖNLENDİRME KILAVUZU

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Öğretim Koordinatörlüğü
tarafından hazırlanmıştır.

Samsun, 2026

GİRİŞ

Üniversiteler çağın şartlarına uygun, paydaşların ihtiyaç ve beklentilerine yönelik nitelikli insan kaynağını yetiştirmek ve istihdama hazır hale getirmek üzere eğitim-öğretim faaliyeti yapan yüksek düzeyli eğitim kurumlarıdır. Bu eğitimsel faaliyetlerin niteliği, bölgesel, ulusal ve uluslararası ölçekte meydana gelen değişimlerden bağımsız değildir. Bu nedenle düzenli olarak eğitim-öğretim faaliyetlerinin gözden geçirilmesi ve istihdam alanına nitelikli insan kaynağının temin edilmesi önemlidir.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi çağın şartlarına uygun olarak kurumsal kalitesini arttırmak ve stratejik amaçlarını gerçekleştirmek üzere sürekli iyileştirme ve geliştirme yaklaşımını benimsemektedir. Bu kapsamda kurumsal kalite bilincinin yaygınlaşması ve sürdürülebilir olması için güçlü ve iyileştirmeye açık yönlerini tespit etmek üzere yıllık iç değerlendirme raporları hazırlamaktadır. Hazırlanan raporlarda eğitim-öğretimle ilgili alanlardaki güçlü ve iyileştirmeye açık yönlerini izlemektedir. Eğitimde sürekli iyileştirme yaklaşımı çerçevesinde program tasarımından mezunların istihdamına kadar her konuda eğitim-öğretim faaliyetlerinin, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ve 21. Yüzyıl Becerileri noktasında gözden geçirilmesinin önemli olduğu değerlendirilmektedir.

Bu nedenle üniversitemizde eğitim-öğretim alanının daha güçlü hale getirilmesi ve amaçlanan hedeflere ulaşılabilmesi için eğitimde revizyon çalışmalarına hız verilmiştir. 2021 yılında fakülte bazlı yapılan değerlendirme toplantılarından hareketle üniversitemiz genelinde eğitimde güncelleme çalışmaları gerçekleştirilmesi sürecinde sistematik bir akışın takip edilmesi maksadıyla Eğitimde Revizyon Kılavuzu hazırlanmıştı. Bir yıllık revizyon çalışmaları sürecinin sonunda ortaya çıkan mevcut durumdan hareketle kılavuzda da gerekli güncellemelerin yapılmasının gerekliliği ortaya çıkmıştır. Buna göre Eğitimde Revizyon Kılavuzu gerekli güncellemelerin ardından Eğitimde Revizyon İzleme ve Yönlendirme Kılavuzu'na dönüştürülmüştür.

(Değişik paragraf: 08.10.2026-281) Güncellenen yeni kılavuzda sürecin OMÜ Eğitim Öğretim Koordinatörlüğü (OMEOK) tarafından devralınmasından kaynaklı düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Programların tasarımı, onayı, izlenmesi ve değerlendirilmesiyle ilgili sürecin iş akışı ve değerlendirme ölçeği revizyon çerçevesinde iyileştirilmiştir. Bu ölçekte Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK)'nun ve program akreditasyon kuruluşlarının eğitim öğretim kapsamındaki ölçütleri dikkate alınmıştır. OMEOK'un eğitim öğretim planlama ve uygulama süreçlerine entegre edilen dokümanlar dikkate alınarak takvim oluşturulmuştur.

I. YÖNETSEL YAPI

Eğitim-öğretimle ilgili tüm revizyon çalışmaları aşağıdaki şekilde yürütülür:

1. **(Değişik fıkra: 08.10.2026-281)** Eğitimde revizyon çalışmalarının işleyişi Eğitim Öğretim Koordinatörlüğü tarafından koordine edilir.
2. Akademik birimlerde sürecin işleyişi birim eğitim komisyonu tarafından yürütülür.
3. İlgili akademik birimin eğitim komisyonu tarafından gerçekleştirilen revizyon çalışmaları dekanlıklar/müdürlükler üzerinden Üniversite Eğitim Komisyonu'na gönderilir. **(Ek cümle: 08.10.2026-281)** Stratejik Plan ve Politikalarla uyum süreci değerlendirmesi Eğitim-Öğretim Koordinatörlüğü tarafından yapılarak öneriler Eğitim Komisyonu'na sunulur.
4. Eğitimde revizyon çalışmalarında, ÜNİKYS'de bulunan Eğitim ve Öğretim Ana Sürecine Ait Formlar başlığı altındaki standart formlar kullanılır.
5. **(Değişik fıkra: 08.10.2026-281)** Revizyon çalışmalarıyla ilgili tüm faaliyetler ÜNİKYS üzerinden ve Eğitim Öğretim koordinatörlüğü ve Eğitim Komisyonu işbirliği ile yürütülür.
6. Birim İç Değerlendirme Raporu (BİDR), Yönetim Gözden Geçirme (YGG) raporu, Akreditasyon Mentor Uygulama Programı Akademik Birim Ziyaret Değerlendirme raporu ve birimlerin yıllık müfredat değişiklik veya program açma önerileri Eğitimde Revizyon İzleme ana mekanizmaları olarak kullanılmaktadır. **(Mülga cümle: 08.10.2026-281)**

(Değişik tablo: 08.10.2026-281)

İŞ AKIŞ ŞEMASI

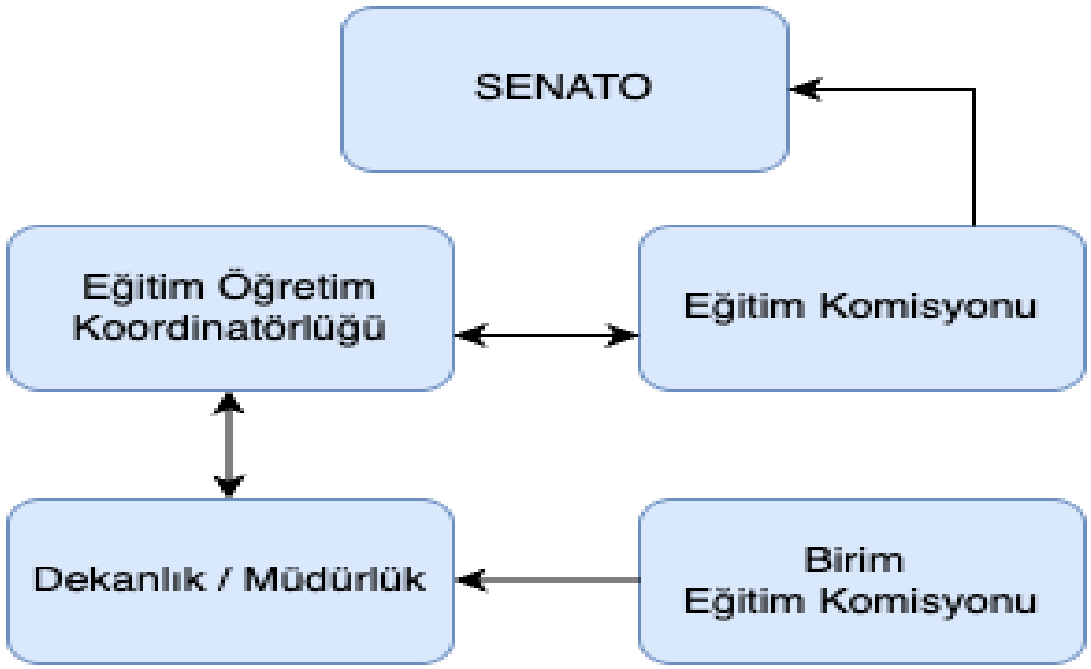

II. YAPILACAK ÇALIŞMALAR

Önlisanstan doktoraya kadar her düzeydeki diploma programı için;

1. **(Değişik fıkra: 08.10.2026-281)** Üniversitemizin misyon, vizyon ve hedefleriyle, OMÜ Önlisans ve Lisans Program tasarımı sürecinde Paydaş Katılım Süreci Prosedürü dikkate alınarak, nasıl bir mezun profilinin amaçlandığını gösteren Programın Eğitim Amaçlarının belirlenmesi/gözden geçirilmesi,
2. Mezunların ne tür yeterliliklere sahip olmaları gerektiğinin açıklandığı Program Çıktılarının belirlenmesi/gözden geçirilmesi,
3. Eğitim-Öğretim Planlarında yer alan veya alacak her bir ders için ders Öğrenme Çıktılarının belirlenmesi/gözden geçirilmesi,
4. Ders Öğrenme Çıktıları ile Program Çıktılarının ilişkilendirilmesi,
5. Ders öğrenme çıktılarına ulaşabilmek için gerekli iş yükünün ve AKTS kredilerinin gözden geçirilmesi,
6. Ders öğrenme çıktılarına ulaşma düzeyinin belirlenmesi,
7. Program çıktılarına ulaşma düzeyinin belirlenmesi.

A. Önlisans ve Lisans Programları

a. Herhangi bir diploma programı için müfredat hazırlamaya başlanmadan önce TYYÇ de tanımlanan temel alanlar için ortak dersler, birim kurulu kararıyla belirlenmelidir. Bu dersler kurum içi yatay geçiş, çift ana dal ve yan dal programlarının özellikleri dikkate alınarak belirlenir.

b. **(Değişik bent: 08.10.2026-281)** Müfredatlar, hedeflenen öğrenci kazanımlarına ve öğrenme çıktılarına göre hazırlanır.

c. **(Değişik bent: 08.10.2026-281)** Müfredatlarda zorunlu, seçmeli vb. ders dengesinin ilgili akreditasyon kuruluşlarının eğitim öğretim süreçleri ile ilgili belirledikleri çerçeve dikkate alınarak ders dengesi oluşturulması hedeflenir.

d. Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği ile İletişim ve Sosyal Yetkinlik kapsamında mezunların bireysel ve grup içinde çalışabilmeleri tüm temel alanların ortak yetkinlikleridir. Müfredatta yer alan ders içerikleri hazırlanırken bu durum göz önünde bulundurulur. Bu kapsamda diploma veren birimlerde seçmeli dersler arasında mesleki yabancı dil ve alana özgü bilişim teknolojileri içerikli derslere yer verilir.

e. **(Değişik bent: 08.10.2026-281)** Bir diploma programındaki derslerin içerikleri, AKTS yükü ve yarıyıllara göre dağılımları değişim programlarının kolayca yapılabilmesi açısından benzer diploma programları göz önünde tutularak hazırlanır.

B. Lisansüstü Programları

a. **(Değişik bent: 08.10.2026-281)** Lisansüstü müfredata eklenecek derslerin içerikleri, lisans dersleriyle ilişkilendirilirken gereksiz tekrarlar önlenir. Benzer şekilde, doktora dersleri ile yüksek lisans müfredatındaki derslerin birbirini tamamlayıcı nitelikte olması ve içerik açısından tekrar içermemesi gözetilir. Ek olarak, eklenen dersler Program Önerileri Kontrol Listesi ve Değerlendirme Ölçeği dikkate alınarak değerlendirilir.

III. DERS ÖĞRENME ÇIKTISI

Öğrenme çıktıları, eğitimin sonunda öğrencinin ne bileceği, ne anlayacağı, ne yapabileceğini ifade eden bilgi, beceri ve yeterlikler setidir. Bir ders/staj/işyeri eğitimi vb. sonunda öğrencinin bilmesi, yapması, uygulaması gereken bilgi, beceri ya da tutumlar ya da bir dersi ya da modülü tamamlayan öğrencilerden beklenenler olarak tanımlanabilir.

Öğrenme çıktısı, öğrenme ortamını tasarlama aracı olup, öğrenci merkezliliği öne çıkararak tasarlama sürecini "süreci tamamlayan öğrenci neler yapabilecek?" sorusuna cevap bulmaya yöneltir. Buna göre;

- Öğrenme çıktıları, öğrencilerin ihtiyaçları ve bireysel farklılıkları dikkate alınarak basitten karmaşığa, kolaydan zora şeklinde yazılır. Öğrenme çıktılarına ulaşılma düzeyi ile ilgili bilginin elde edilmesinde ölçme/değerlendirme çok önemlidir. Bu nedenle, hedeflenen öğrenme çıktılarına uygun öğrenme ve öğretme yöntemleri ile uygun ölçme/değerlendirme yöntemleri seçilir.
- Öğrenme çıktılarının sonuna "bilgisi, becerisi, gücü, yeteneği, oluş, farkındalık, hoşgörürlük" gibi sözcüklerden biri getirilmeli ya da program çıktısı "…-ebilme" ifadesi ile sonlandırılır.
- Öğrenme çıktıları bilişsel, duyuşsal ve devinimsel seviyeyi açıkça belirtmelidir.
- **(Değişik bent: 08.10.2026-281)** Öğrenme çıktıları oluşturulurken, öğrencilerin yapay zekâ destekli araçları kullanarak analiz yapabilme, problem çözebilme ve içerik üretebilme becerileri de göz önünde bulundurulur.
- Öğrenme çıktıları bir öğretim modülü (ders/staj vb) için 4-8 tane olmalı, genellikle birkaç cümle ile ifade edilmeli ve dersin seviyesine (önlisans, lisans, yüksek lisans ya da doktora) uygun olmalıdır.
- Öğrenme çıktıları güncellenen Bloom, Haladayna. Anderson and Krathwohl gibi düşünme süreçlerini sınıflayan ve alan bazında uygun

taksonomiye dayandırılarak yazılır (bkz. EK:1).

- Program çıktılarını destekleyecek nitelikte olmalıdır.

IV. PROGRAM ÇIKTILARI

Program çıktıları; öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlayan ifadelerdir. Bu çıktılar, mezun olacağı program sonunda öğrencinin hangi niteliklerle/ yeterliliklerle donanmış olacağını tanımlar.

- Program çıktıları mümkün olduğunca gerçekçi ve ulaşılabilir nitelikte olmalıdır.
- Program çıktıları açık, gözlenebilir ve ölçülebilir nitelikte olmalıdır.
- **(Değişik bent: 08.10.2026-281)** Program çıktılarının sayısı en fazla 15 olmalıdır. Çok fazla sayıda program çıktısı belirlenmesi izleme ve değerlendirme süreçlerini zorlaştırabilmektedir.
- Her bir program yeterliliğinin hangi temel alan yeterliliğini (veya yeterliliklerini) karşıladığını gösteren matris hazırlanmalıdır. *

*Kendi temel alanınız için http://tyyc.yok.gov.tr adresine başvurunuz.

V. DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE PROGRAM ÇIKTILARININ (YETERLİKLERİNİN) İLİŞKİLENDİRİLMESİ

Derslere ait öğrenme çıktıları ile temel alan yeterlilikleri, üniversitemiz ve diploma programının yer aldığı birim ve bölümün misyon ve vizyonu ile paydaş görüşleri kapsamında her diploma programını tamamlayan kişinin sahip olacağı bilgi, beceri ve yetkinlikleri ifade eden program çıktıları belirlenir. Program çıktıları da ders öğrenme çıktılarında olduğu gibi, öğrencinin elde edeceği kazanımlara odaklanır.

(Değişik paragraf: 08.10.2026-281) Program çıktıları ile ders öğrenme çıktıları arasındaki ilişkileri gösteren matris hazırlanır. Matriste 1 çok düşük katkıyı, 5 ise tam katkıyı ifade eder. Müfredatta yer alan her dersin, program çıktılarından en az birine tam katkıda bulunması gerekir. Dersler, program çıktılarının tamamını tek başına karşılamak zorunda değildir. Her bir ders, kapsamı ve öğrenme hedefleri doğrultusunda ilgili program çıktıları ile ilişkilendirilir ve yalnızca katkı sağladığı program çıktıları ile eşleştirilir. Eğer program çıktısı ile ders öğrenme çıktısı arasında herhangi bir ilişki bulunmuyorsa o halde katkı düzeyi boş bırakılmalıdır.

Önlisans düzeyinde aynı diploma programlarında uygulama birliği olması açısından revizyon çalışmaları ortak yürütülmelidir.

(Değişik başlık: 08.10.2026-281)

VI. İzleme Değerlendirme Süreç Takvimi

İş Adı	İzleme Değerlendirme Dönemi	Sorumlu Birim
Program çıktılarının TYYÇ ve ilgili akreditasyon kuruluşlar ile uyumunun gözden geçirilmesi	Eylül - Temmuz	Bölüm Akademik Kurulu veya onun görevlendireceği komisyon
Bologna ders bilgi paketlerinin izlenmesi	Eylül - Şubat	Akademik Birimler ve Eğitim ve Öğretim Koordinatörlüğü
Birimlerde yapılan program çıktıları uyum süreçlerinin takibi	Ekim	Bölüm Akademik Kurulu veya onun görevlendireceği komisyon
Akreditasyon Mentör Uygulama Programı Faaliyet Raporu hazırlanması	Ocak	Eğitim Öğretim Koordinatörlüğü
Program açma, kapama, müfredat güncellemeleri değişikliklerinin değerlendirilmesi* **PP.1.2.FR.0156 Program Önerileri Kontrol Listesi ve Değerlendirme Ölçeği*	Mart - Nisan	Bölüm Akademik Kurulu veya onun görevlendireceği komisyon (Diploma vermeyen bölümlerde süreç dekanlık/müdürlük üzerinden yürütülür)

EK-1: Taksonomi Türleri

Neden bir taksonomi seçmeliyim?

Farklı türdeki öğrenme çıktılarının sınıflandırılması için gereklidir. Taksonomiler sayesinde öğrencilerde hedeflediğiniz değişimleri netleştirmenize ve kurgulamanıza yardımcı olur. Uzun vadede ise ders içeriğinizi, yöntem, materyallerimizi ve ölçme-değerlendirme sürecinizi yönlendirmeye yardımcı olur. Eğitim felsefesini yansıtan bir taksonomi seçimi öğretimin tüm parçalarının uyum içinde olmasını kolaylaştıracaktır.

Neden farklı taksonomiler var?

Farklı taksonomiler farklı paradigmalar ve disiplinlere göre değişen ihtiyaçlar doğrultusunda ortaya çıkmıştır. En bilinen örneklerden biri Bloom'un taksonomisidir. Çağın getirdiği ihtiyaçlar doğrultusunda değişen eğitim paradigmaları doğrultusunda Bloom'un taksonomisine bilgi boyutu eklenerek güncellenmiştir ve pek çok başka taksonomi de yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. *Bilişsel*, *duyuşsal* ve *devinimsel* alan için farklı taksonomiler mevcuttur.

Bilişsel Alan	Şematik Gösterimi	Belirgin Özelliği
Bloom'un yenilenmiş taksonomisi	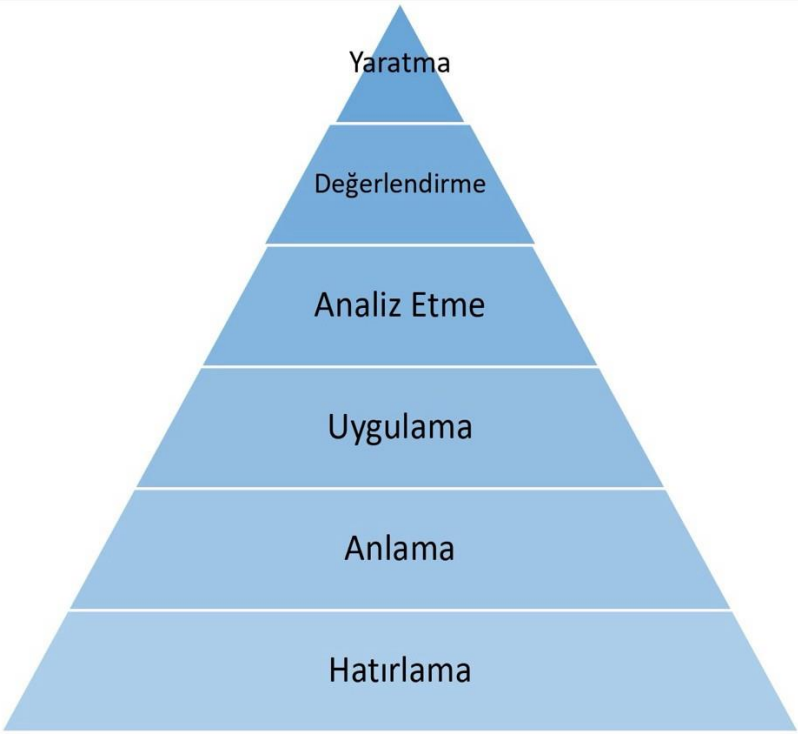	*Bilgi* boyutu eklenmiştir. Hiyerarşiktir. Bilgi boyutunda şu ayrım mevcuttur: -Olgusal (factual) -Kavramsal (conceptual) -İşlemsel (procedural) -Üstbilişsel (metacognitive)

<table>
<tr><th colspan="3">Bilişsel Alan (Devam)</th></tr>
<tr><td>SOLO</td><td> 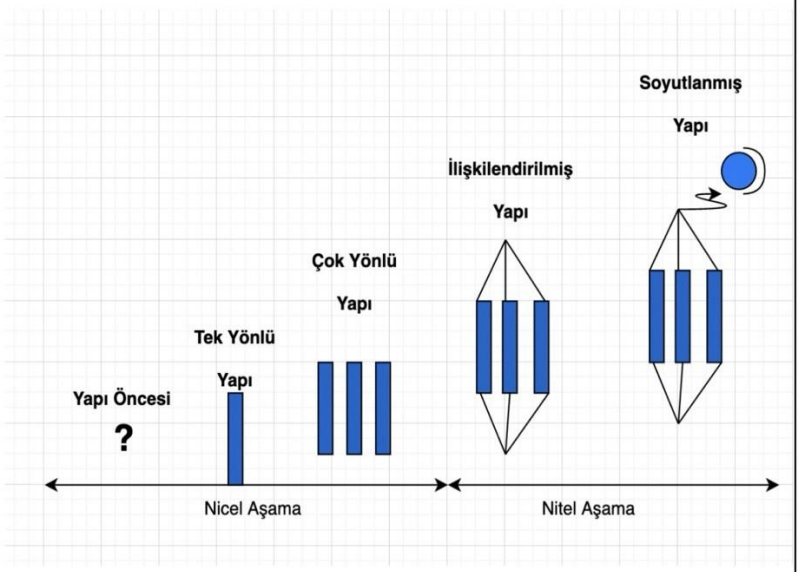
</td><td>Yükseköğretime uygundur. Nitelik ön plandadır. Doğrusal ve hiyerarşiktir.</td></tr>
<tr><td>Miller’ın Modeli</td><td> 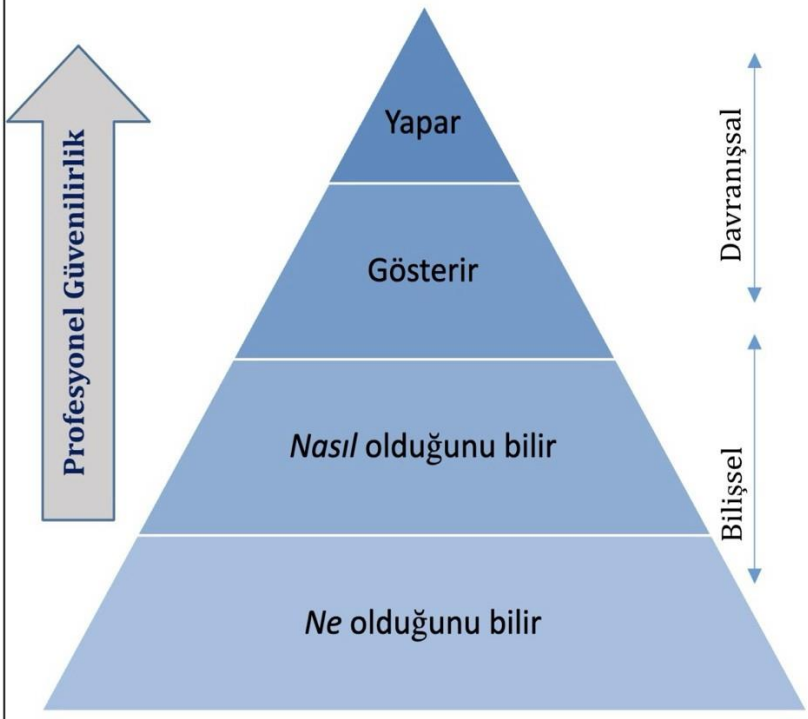
</td><td>Klinik ve uygulama ağırlıklı alanlar için kullanılabilir. Bir taksonomi değil modeldir bu nedenle doğrudan listelediği fiiller yoktur. Bunun yerine ilgili klinik alanıyla ilgili yetkinlikler göz önünde bulundurulabilir. Acemilikten uzmanlığa geçişi temsil eden bir yapısı vardır.</td></tr>
</table>

Duyuşsal Alan		
Krathwohl vd.'nin Bilişsel Alan Taksonomisi	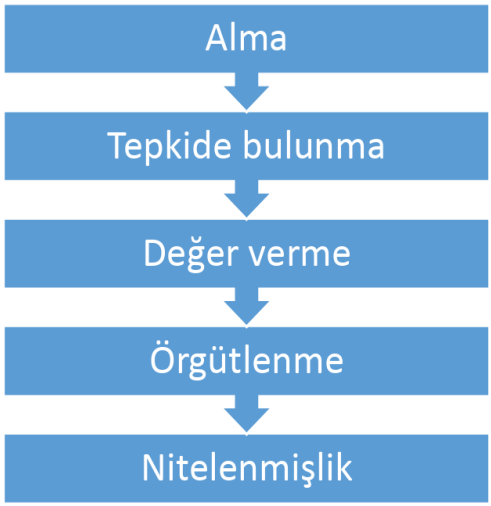	Farkındalıktan katılıma doğru duyuşsal boyutları hiyerarşik şekilde ele alır.

Karma Alan		
Fink'in Anlamlı Öğrenme Taksonomisi **(Bilişsel + Duyuşsal Alan)**		Hiyerarşik değildir. Hem *bilişsel* hem de *duyuşsal* alanı birleştirir. Öğrenmeyi öğrenme odaklıdır.

Devinimsel (Psikomotor) Alan		
Simpson Taksonomisi	Algılama → Kurulma → Kılavuzla Yapma → Mekanikleşme → Beceri Haline Getirme → Uydurma → Yaratma	Beyin-kas koordinasyonuna odaklıdır.

Öğrenme Çıktısında Seçilecek Taksonomi, Seviye ve İlgili Eylemler

Adım 1. Disiplininizi, öğretim felsefenizi ve öğretim hedeflerinizi göz önünde bulundurarak bir taksonomi seçin.

Adım 2. Seçtiğiniz taksonomideki hedeflediğiniz bilgi, beceri veya yeterlilik seviyesini seçin.

Adım 3. Bu seviyedeki fiilleri gözden geçirip listede yer alanlar içinde en uygun olanı kullanın.

Adım 4. Bir öğrenme çıktısı cümlesinde olması gereken temel ögeler şunlardır:

1. Öğrencilerden edinmesi beklenen bilgi, kavram, kural, beceri, vb.
2. Fiil (taksonomiye ve taksonomide hedeflediğiniz seviyeye göre değişir).
3. Öğrencilerden edinmesini beklediğiniz bilgi, kavram, kural, beceri, vb.ni ölçme-değerlendirmeye dair detaylar. Bu sayede öğrenciyi beklentilerden haberdar etmek

(Ek paragraf: 08.10.2026-281) Öğrenme çıktılarının ve program çıktılarının doğru, ölçülebilir ve net olması için kullanılan uluslararası SMART kalite standardı ve OMÜ' nün öğrenme çıktısı temelli ders tasarım yaklaşımı olan HUMİ modeli ile öğrenme veya program çıktısının hangi hedefe yönelik olduğu tanımlanmalıdır.

(Ek bölüm: 08.10.2026-281)

SMART Kriterleri

Öğrenme çıktılarının ve program çıktılarının doğru, ölçülebilir ve net olması için kullanılan uluslararası bir kalite standardıdır. Öğrenme çıktıları ve program çıktılarının oluşturulması sürecinde SMART kriterlerinin dikkate alınması önemlidir. SMART yaklaşımı sayesinde çıktı ifadeleri daha açık ve anlaşılır hale gelmekte; öğrencilerin kazanması beklenen bilgi, beceri ve yetkinlikler net bir şekilde tanımlanabilmektedir. Böylece çıktılara yönelik ölçme ve değerlendirme süreçleri daha sistematik ve etkin bir şekilde gerçekleştirilebilmektedir.

SMART kavramı beş temel bileşenden oluşmaktadır:

1. Spesifik / Belirli (Specific):

Öğrenme veya program çıktısı açık ve belirli bir kazanımı ifade etmelidir. Genel ve belirsiz ifadeler yerine öğrencinin hangi bilgi veya beceriyi kazanacağı açık şekilde belirtilmelidir.

2. Ölçülebilir (Measurable):

Çıktılar ölçülebilir fiiller kullanılarak ifade edilmelidir. Böylece öğrencilerin çıktıya ulaşıp ulaşmadığı ölçme-değerlendirme yöntemleri ile belirlenebilir. Ölçülebilir fiillere örnekler: Analiz eder, açıklar, yorumlar, karşılaştırır, uygular, değerlendirir, tasarlar vb.

3. Ulaşılabilir (Achievable):

Belirlenen öğrenme çıktıları öğrencilerin program süresi ve mevcut eğitim imkânları içerisinde kazanabileceği düzeyde olmalıdır. Gerçekçi olmayan veya çok geniş kapsamlı çıktılar öğrenme sürecini zorlaştırabilir.

4. İlgili (Relevant):

Çıktılar programın amacı, mesleki yeterlilikler ve sektör ihtiyaçları ile uyumlu olmalıdır. Program çıktılarının alanın gerektirdiği bilgi ve becerileri kapsaması önemlidir.

5. Zaman Sınırlı (Time Bound):

Öğrenme ve program çıktıları genellikle ders sonunda, dönem sonunda veya program tamamlandığında kazanılması beklenen yetkinlikleri ifade eder. Bu nedenle çıktıların hangi süreç sonunda kazanılacağı açık şekilde ifade edilmelidir.

(Ek bölüm: 08.10.2026-281)

HUMİ Modeli

OMÜ'nün öğrenme çıktısı temelli ders tasarım yaklaşımı olan HUMİ modeli, bir öğrenme veya program çıktısının hangi hedefe yönelik olduğu, öğrencinin hangi eylemi yapacağı, hangi araç veya yöntemle yapacağı ve başarının hangi ölçütle değerlendirileceğini açık biçimde tanımlayan bir çıktı yazım modelidir.

Bileşen	Açıklama
Hedef (H)	Program Çıktısı (PÇ) ve Ders Öğrenme Çıktısı (DÖÇ) tanımlarının belirlenmesi
Uygulama (U)	Öğretim yöntemleri ve öğrenme etkinliklerinin planlanması
Mekanizma (M)	Ölçme ve değerlendirme araçlarının belirlenmesi
İzleme (İ)	Program çıktısı (PÇ) ve ders öğrenme çıktısı (DÖÇ) uyumunun izlenmesi
Geri Bildirim Döngüsü	İzleme sonuçlarına göre programın iyileştirilmesi ve güncellenmesi

No	Program Çıktısı	Bloom Düzeyi	SMART / HUMI Uyumu
PÇ1	Pazarlama alanındaki temel kavramları ve teorileri açıklar.	Anlama	Ölçülebilir – Temel bilgi
PÇ2	Pazar araştırması verilerini analiz eder ve sonuçlarını yorumlar.	Analiz	Mesleki beceri
PÇ3	Dijital pazarlama araçlarını kullanarak basit bir pazarlama planı tasarımlar.	Uygulama / Yaratma	Uygulanabilir çıktı
PÇ4	İşletmelerin pazarlama faaliyetlerini etik ve sosyal sorumluluk açısından değerlendirir.	Değerlendirme	Eleştirel düşünme
PÇ5	Takım çalışması içinde pazarlama projelerini planlar ve yönetir.	Uygulama	Mesleki yetkinlik

No	Öğrenme Çıktısı	Bloom Düzeyi
ÖÇ1	Pazarlama karmasının (ürün, fiyat, dağıtım, tutundurma) bileşenlerini tanımlar.	Hatırlama
ÖÇ2	Farklı hedef pazar segmentlerini karşılaştırır.	Analiz
ÖÇ3	Basit bir pazar araştırması anketi uygular.	Uygulama
ÖÇ4	Pazarlama kampanyalarının sonuçlarını veri kullanarak yorumlar.	Analiz
ÖÇ5	Bir işletme için temel bir pazarlama stratejisi geliştirir.	Yaratma

Örnek-1:

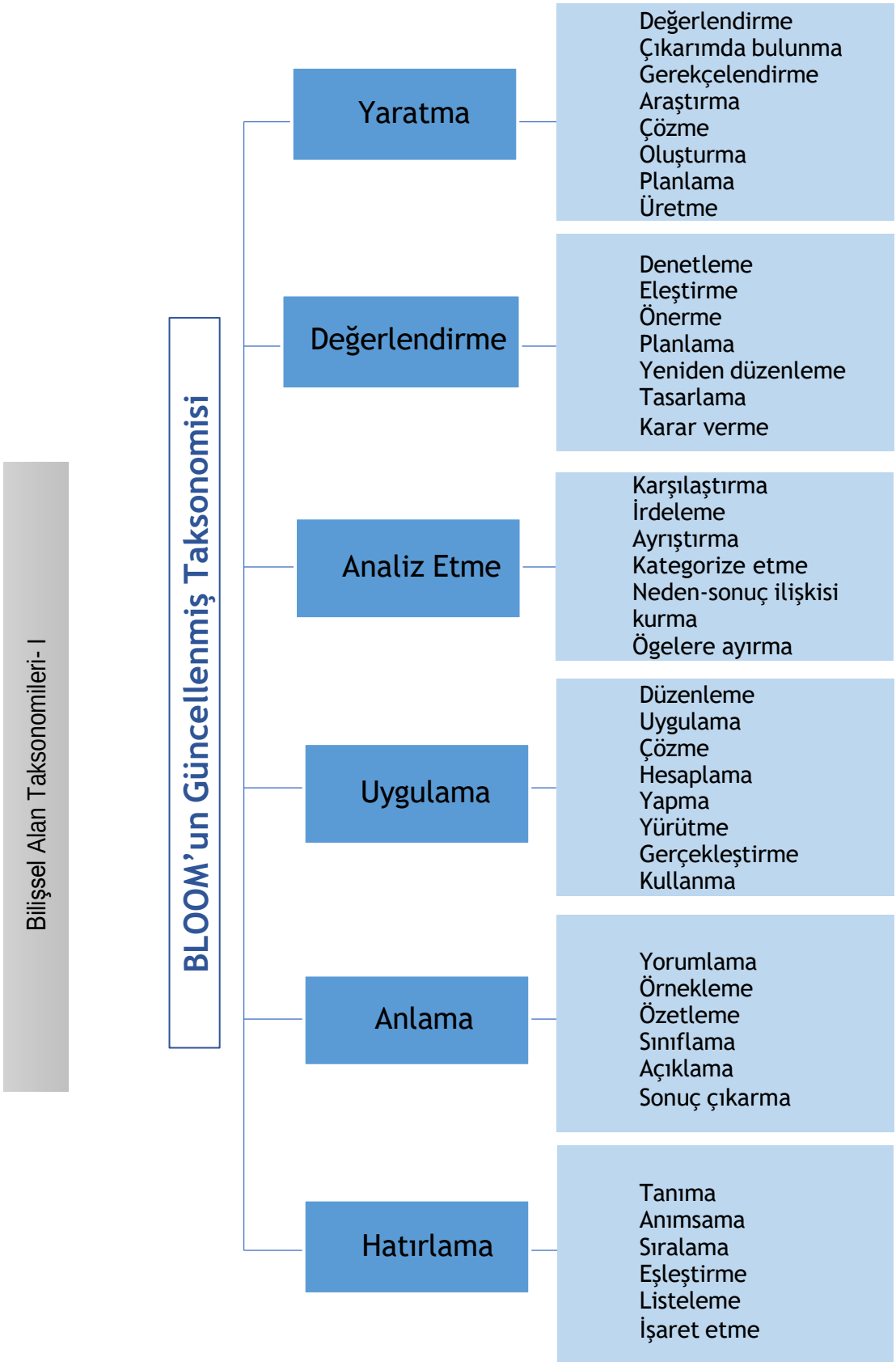
Bilişsel Alan Taksonomileri- I
BLOOM'un Güncellenmiş Taksonomisi
Yaratma
Değerlendirme
Çıkarımda bulunma
Gerekçelendirme
Araştırma
Çözme
Oluşturma
Planlama
Üretme
Değerlendirme
Denetleme
Eleştirme
Önerme
Planlama
Yeniden düzenleme
Tasarlama
Karar verme
Analiz Etme
Karşılaştırma
İrdeleme
Ayrıştırma
Kategorize etme
Neden-sonuç ilişkisi kurma
Ögelere ayırma
Uygulama
Düzenleme
Uygulama
Çözme
Hesaplama
Yapma
Yürütme
Gerçekleştirme
Kullanma
Anlama
Yorumlama
Örnekleme
Özetleme
Sınıflama
Açıklama
Sonuç çıkarma
Hatırlama
Tanıma
Anımsama
Sıralama
Eşleştirme
Listeleme
İşaret etme

Örnek-2:

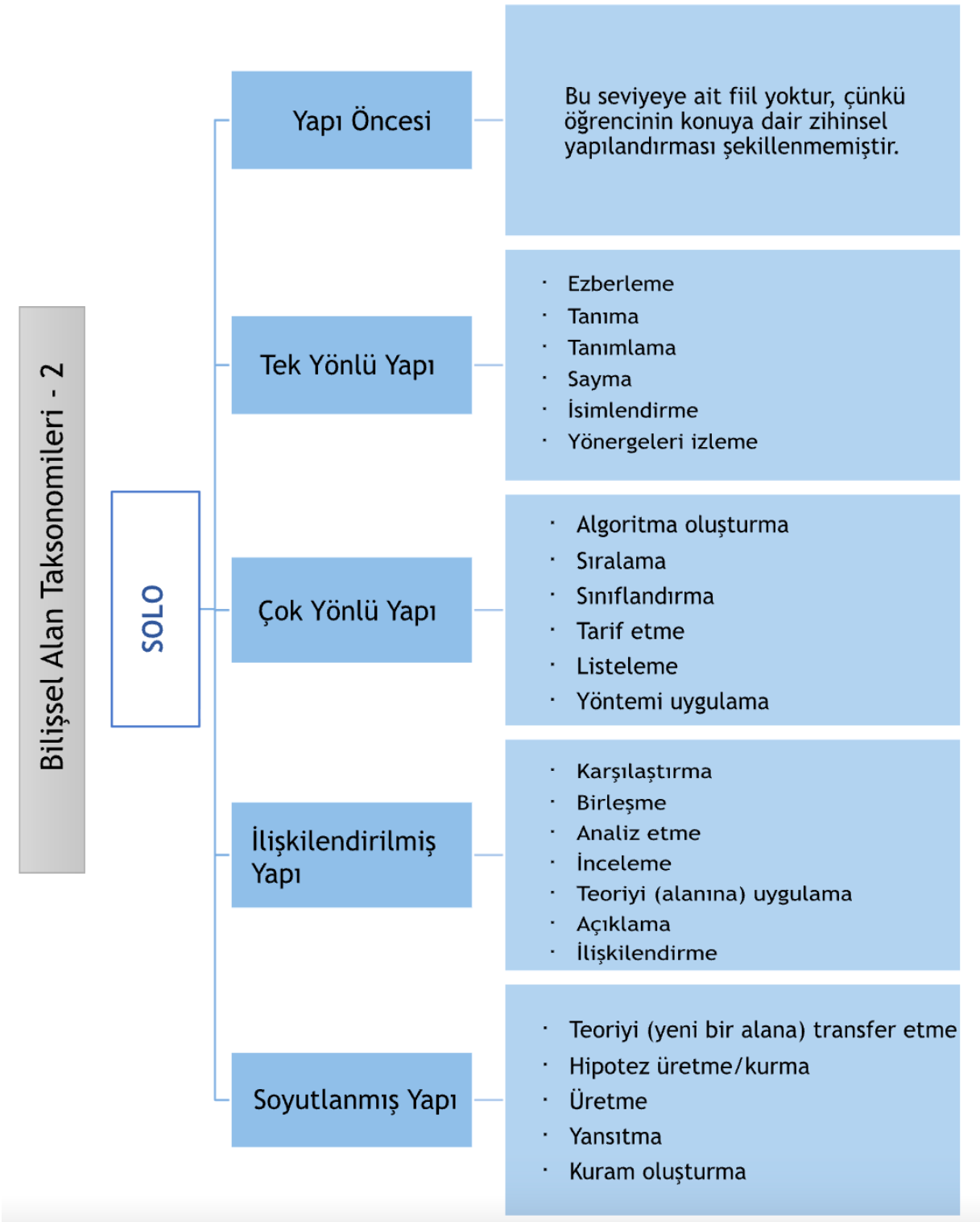
Bilişsel Alan Taksonomileri - 2
SOLO
Yapı Öncesi
Bu seviyeye ait fiil yoktur, çünkü öğrencinin konuya dair zihinsel yapılandırması şekillenmemiştir.
Tek Yönlü Yapı
Ezberleme
Tanıma
Tanımlama
Sayma
İsimlendirme
Yönergeleri izleme
Çok Yönlü Yapı
Algoritma oluşturma
Sıralama
Sınıflandırma
Tarif etme
Listeleme
Yöntemi uygulama
İlişkilendirilmiş Yapı
Karşılaştırma
Birleşme
Analiz etme
İnceleme
Teoriyi (alanına) uygulama
Açıklama
İlişkilendirme
Soyutlanmış Yapı
Teoriyi (yeni bir alana) transfer etme
Hipotez üretme/kurma
Üretme
Yansıtma
Kuram oluşturma

Örnek-3:

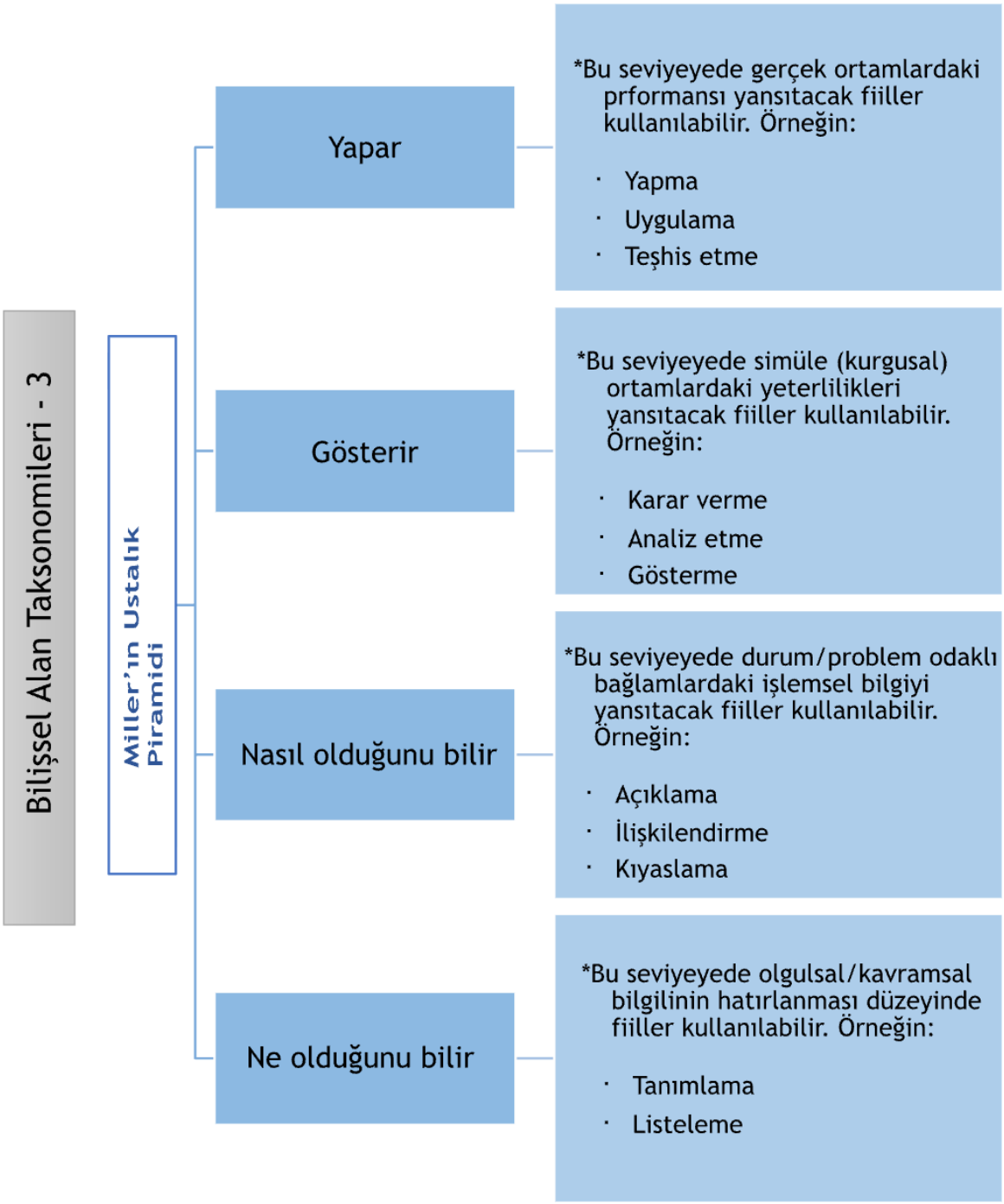
Bilişsel Alan Taksonomileri - 3
Miller'ın Ustalık Piramidi
Yapar
*Bu seviyeyede gerçek ortamlardaki prformansı yansıtacak fiiller kullanılabilir. Örneğin:
· Yapma
· Uygulama
· Teşhis etme
Gösterir
*Bu seviyeyede simüle (kurgusal) ortamlardaki yeterlilikleri yansıtacak fiiller kullanılabilir. Örneğin:
· Karar verme
· Analiz etme
· Gösterme
Nasıl olduğunu bilir
*Bu seviyeyede durum/problem odaklı bağlamlardaki işlemsel bilgiyi yansıtacak fiiller kullanılabilir. Örneğin:
· Açıklama
· İlişkilendirme
· Kıyaslama
Ne olduğunu bilir
*Bu seviyeyede olgulsal/kavramsal bilgilinin hatırlanması düzeyinde fiiller kullanılabilir. Örneğin:
· Tanımlama
· Listeleme

Örnek-4:

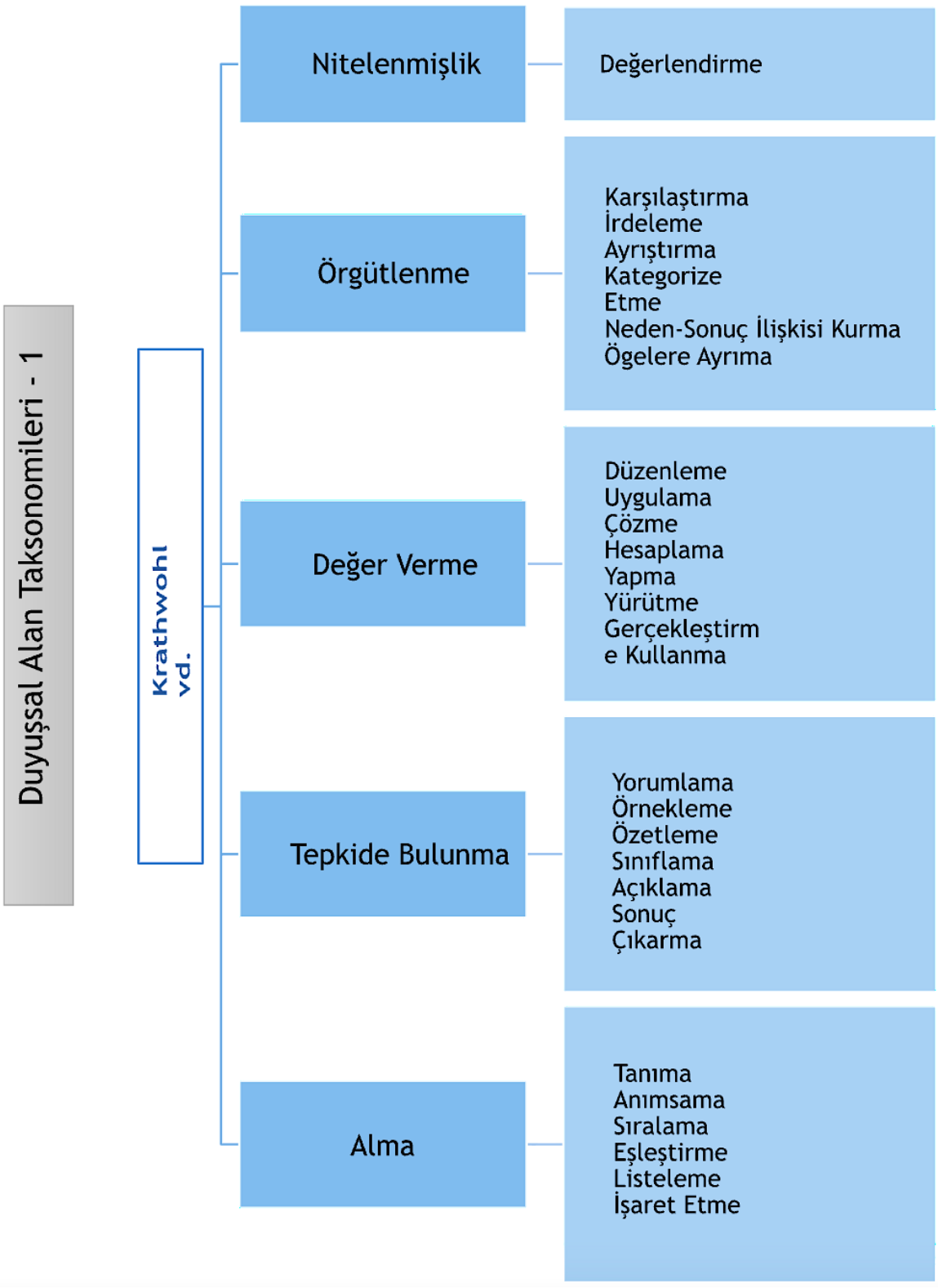
Duyuşsal Alan Taksonomileri - 1
Krathwohl vd.
Nitelenmişlik
Değerlendirme
Örgütlenme
Karşılaştırma
İrdeleme
Ayrıştırma
Kategorize Etme
Neden-Sonuç İlişkisi Kurma
Ögelere Ayrıma
Değer Verme
Düzenleme
Uygulama
Çözme
Hesaplama
Yapma
Yürütme
Gerçekleştirme Kullanma
Tepkide Bulunma
Yorumlama
Örnekleme
Özetleme
Sınıflama
Açıklama
Sonuç Çıkarma
Alma
Tanıma
Anımsama
Sıralama
Eşleştirme
Listeleme
İşaret Etme

Örnek-5:

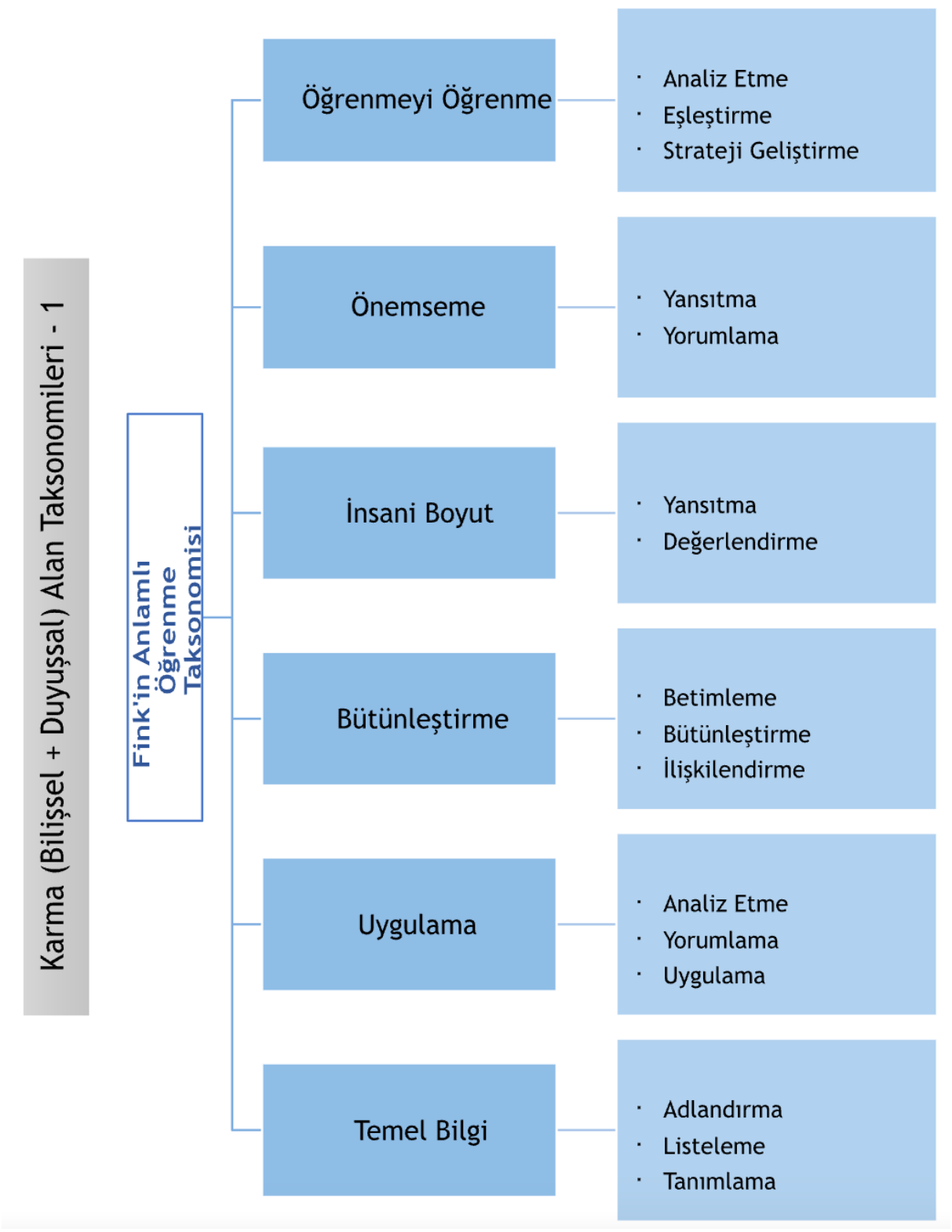
Karma (Bilişsel + Duyuşsal) Alan Taksonomileri - 1
Fink'in Anlamlı Öğrenme Taksonomisi
Öğrenmeyi Öğrenme
Analiz Etme
Eşleştirme
Strateji Geliştirme
Önemseme
Yansıtma
Yorumlama
İnsani Boyut
Yansıtma
Değerlendirme
Bütünleştirme
Betimleme
Bütünleştirme
İlişkilendirme
Uygulama
Analiz Etme
Yorumlama
Uygulama
Temel Bilgi
Adlandırma
Listeleme
Tanımlama

Örnek-6:

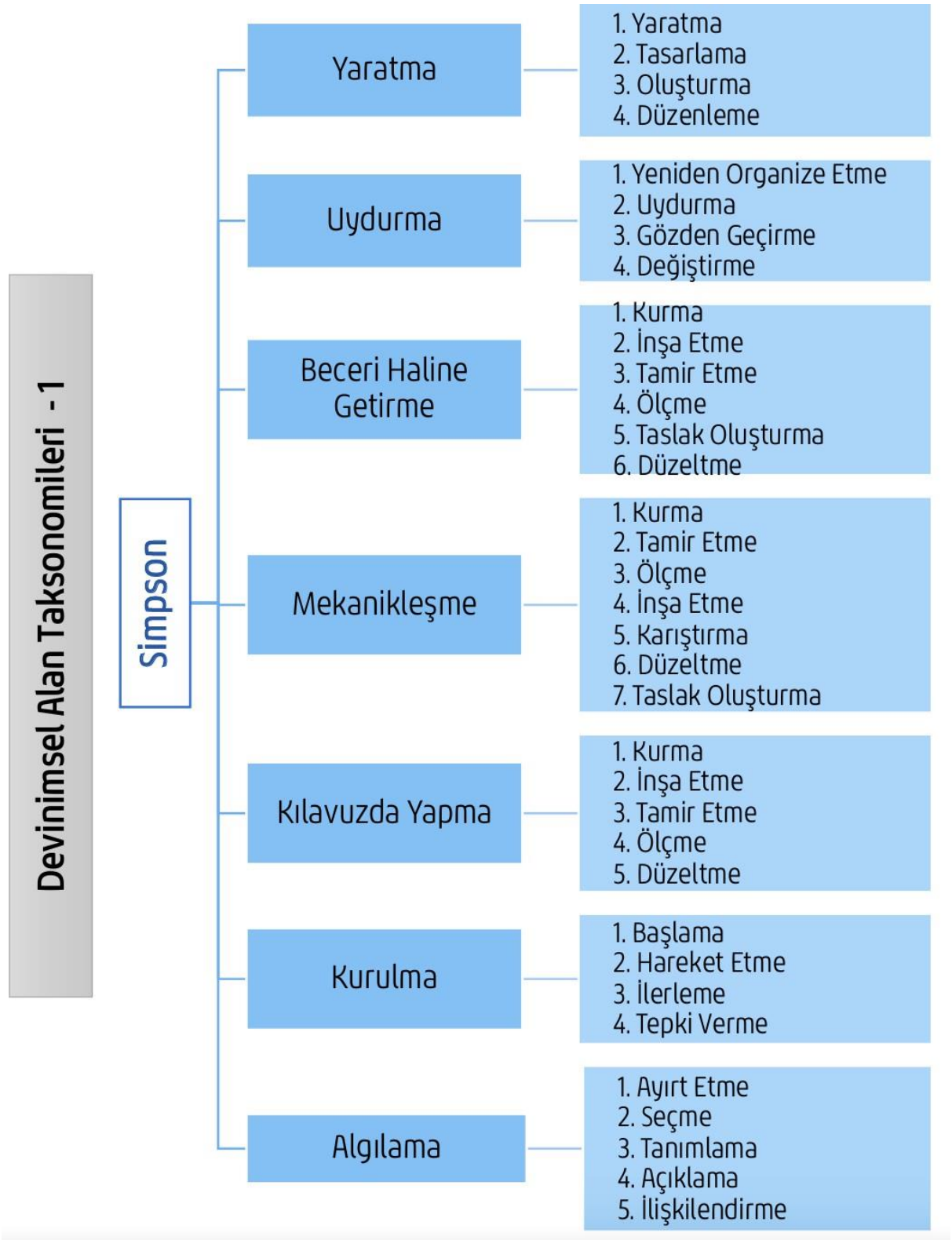
Devinimsel Alan Taksonomileri - 1
Simpson
Yaratma
1. Yaratma
2. Tasarlama
3. Oluşturma
4. Düzenleme
Uydurma
1. Yeniden Organize Etme
2. Uydurma
3. Gözden Geçirme
4. Değiştirme
Beceri Haline Getirme
1. Kurma
2. İnşa Etme
3. Tamir Etme
4. Ölçme
5. Taslak Oluşturma
6. Düzeltme
Mekanikleşme
1. Kurma
2. Tamir Etme
3. Ölçme
4. İnşa Etme
5. Karıştırma
6. Düzeltme
7. Taslak Oluşturma
Kılavuzda Yapma
1. Kurma
2. İnşa Etme
3. Tamir Etme
4. Ölçme
5. Düzeltme
Kurulma
1. Başlama
2. Hareket Etme
3. İlerleme
4. Tepki Verme
Algılama
1. Ayırt Etme
2. Seçme
3. Tanımlama
4. Açıklama
5. İlişkilendirme

PP.1.2.KLV.0002, R2, Ekim 2026
Bu dokümanın basılı hali kontrolsüz doküman kabul edilmektedir.
Lütfen web sitesinden en son versiyonuna ulaşınız.

*03.02.2023 tarih ve 2023/15 sayılı Senato Kararı ile kabul edilen Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitimde Revizyon İzleme ve Yönlendirme Kılavuzunda 08.10.2026 tarih ve 2026/281 sayılı Senato Kararı ile değişiklik yapılmıştır.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Kurupelit Kampüsü, 55139 Atakum / SAMSUN
iletisim@omu.edu.tr

www.omu.edu.tr